

Reguleringsplan med konsekvensutredning for GSV grensestasjon nord

Samfunnsmessige forhold

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	INNLEDNING	1
2.	KORT BESKRIVELSE AV UTBYGGINGSPLANENE	2
2.1	Alternativ lokalisering	2
2.2	Bebyggelse	2
2.3	Trafikale forhold	4
2.3.1	Atkomstveg	4
2.3.2	Parkering	4
2.3.3	Utfartsparkering.....	4
2.3.4	ATV-trasé.....	4
2.3.5	Helikopterlandingsplass	5
2.4	Teknisk infrastruktur	5
2.4.1	Kraftforsyning.....	5
2.4.2	Oppvarming.....	5
2.4.3	Vannforsyning	6
2.4.4	Brannvann	6
2.4.5	Spillvann	6
2.4.6	Overvann.....	6
2.5	Bemanning	6
2.6	Aktiviteter ved framtidig drift	6
2.6.1	Helikoptertrafikk	6
2.6.2	Snøscootertrafikk	6
2.6.3	ATV-trafikk	6
2.6.4	Biltrafikk	7
2.6.5	Hundehold.....	7
3.	SAMFUNNSMESSIGE VIRKNINGER	8
3.1	Nullalternativet - fornye dagens struktur med seks grensestasjoner	8
3.1.1	For militær bruker	9
3.1.2	Forsvarsbygg.....	9
3.1.3	For samfunnet	9
3.2	Utbyggingsalternativet - to nye grensestasjoner.....	9
3.2.1	For militær bruker	10
3.2.2	Forsvarsbygg	10
3.2.3	For samfunnet	10
3.3	Sysselsetting.....	10
3.4	Kommunal økonomi.....	11
3.4.1	Eiendomsskatt	11
3.4.2	Skatteinntekter i utbyggings- og driftsfasen.....	11
4.	KONSEKVENSENE OMFANG OG BETYDNING	13
5.	AVBØTENDE TILTAK / PLANPREMISSER	14
6.	GRUNNLAGSMATERIALE	15

Tittel: **Reguleringsplan med konsekvensutredning for GSV grensestasjon nord, Sør-Varanger kommune - Samfunnsmessige forhold**

Forfatter(e): Hilde Grimstad, samfunnsøkonom

Oppdragsnr.: B10672

Oppdragsgiver(e): Forsvarsbygg

Rapportstatus: Delrapport

Tilgjengelighet: Åpen

Oppdragsansvarlig: Tom Langeid

Kvalitetssikrer(e): Guri Ugedahl

Antall sider: 15 sider

Filreferanse: E:\10672FORS\Dokumenter\03 Deltemaer\Samfunn\GSV grensestasjon nord - Samfunnsmessige forhold 120313.docx

Adresser: **Multiconsult AS**

Postadresse: Postboks 2274, 9269 Tromsø
Besøksadresse: Sjølundveien 2
Telefon: 77 62 26 00
Telefaks: 77 62 26 99

Med mindre annet er oppgitt er illustrasjoner utarbeidet av Multiconsult AS (tidl Barlindhaug Consult AS).

Forsidefoto: <http://forsvaret.no/om-forsvaret/organisasjon/haren/avdelinger/Sider/garnisonen-i-sor-varanger.aspx>

1. INNLEDNING

Forsvaret vil i framtiden endre konseptet for grensevakt langs grensen mot Russland.

I en egen konseptstudie og helhetsplan utarbeidet av Forsvarsbygg, er det anbefalt at dagens 6 grensevaktstasjoner legges ned, og erstattes av 2 større stasjoner.

Disse er planlagt lokalisert til hhv Svanvik og Storskog.

Formålet med planarbeidet er å utarbeide en reguleringsplan som legger til rette for ønsket utbygging av ny grensestasjon for GSV ved Storskog.

I den forbindelse fattet Formannskapet slikt vedtak i sak 062/11:

«I medhold av Plan- og bygningslovens § 4 -2 vedtar Det faste utvalg for plansaker at søker utarbeider konsekvensutredning i forbindelse med planlegging av ny grensevaktstasjon i LNF-området Storskog/Jarfjord.»

I hht planprogrammet skal *Samfunnsmessige forhold* behandles slik:

Det skal redegjøres for tiltakets betydning for Forsvaret og Forsvarsbygg.

Det redegjøres for arbeidsplasser i anleggs- og driftsfasen, som grunnlag for vurdering av betydning for kommunal økonomi.

2. KORT BESKRIVELSE AV UTBYGGINGSPLANENE

Følgende beskrivelse legges til grunn for vurdering av virkninger i forhold til natur, miljø og samfunn.

2.1 Alternativ lokalisering

Med bakgrunn i Grensevaktstudien 2010 og Regjeringsdokument «Nye byggesteiner i nord – Neste trinn i Regjeringens nordområdestrategi» er det forutsatt at seks gamle stasjoner erstattes av to nye, hvorav stasjonene skal ha ansvar for hver sin halvdel av grensestrekningen i Sør-Varanger. Dette har vært styrende ved vurdering av alternativer for lokalisering av grensestasjon nord (grensestasjon sør er pr 2012 under etablering ved Svanvik).

Det er to hensyn som er tillagt størst vekt i vurdering av alternativer for lokalisering – Forsvarets behov og forholdet til reindriftsnæringen.

Tiltakshaver har under hele prosessen hatt tett og god dialog med Reinbeitedistrikt 1-2-3, og kommet frem til løsninger som gir rom for begge parters behov.

Befaring mhp lokalisering av grensestasjon nord ble avholdt med reindriftsforvaltning og Reinbeitedistrikt 1-2-3 og distrikt 5 så tidlig som i mai 2008. Det ble oppnådd enighet om plassering av Forsvarets grensestasjon ved Ulveskardet til fordel for andre lokaliseringer, inkl nærmere Storskog. Relokalisering ble gjort av hensyn til reindriftsnæringen, spesielt hensynet til drivingsleia/flyttleia som benyttes i forbindelse med trekk fra vinterbeite til sommerbeite, og ved driving fra sommerbeite til slakteplassen ved Pandur.

En plassering ved Ulveskardet løser Forsvarets behov på en tilfredsstillende måte:

- Kort avstand til Høybuktknoen, hvor Grensevakta har sitt ledelselement og grunnutdanning.
- Lokaliseringen oppfylder intensjonene i Grensevaktstudien 2010 og Regjeringens dokument om nordområdestrategi.
- Grensestasjon kan av operative hensyn ikke ligge for nær planlagt ny grensepassering ved Storskog. Ulveskardet gir tilfredsstillende avstand.
- Akseptabel trasélengde for ATV/snøscooter fra stasjon til landegrense.

Ved vurdering av lokaliteten har tiltakshaver også lagt til grunn følgende forhold:

- Ulveskardet berører ikke private grunneiere, kun FeFo's eiendom.
- God og fast byggegrunn.
- Gode forutsetninger for å etablere trafikkikker adkomst og kryss fra fv 886.
- Beliggenheten berører få faste boenheter.
- Ulveskardet gir rom for attraktiv og fin beliggenhet for ny grensestasjon. Dette har betydning for Forsvarets virksomhet og rekruttering til grensevakttenesten.

2.2 Bebyggelse

Prosjektet skal dekke grensevaktens samlede behov for forlegning og operasjonsbase.

Det bygges et "flerbrukshus" som hovedbygg, med forlegning, lager/depot, treningsfasiliteter, operasjonsrom, auditorium, forpleining, garasjeplass, samt muligheter for å drive vedlikehold. Bygget vil ovenfra se ut som en "åpen firkant" med et skjermet gårdstun på innsiden.

I tilknytning til grensestasjonen må det etableres en frittliggende kennel for hundeevipasjene samt kaldgarasjering/carport for oppstilling av kjøretøyer. Hundegården vil bli inngjerdet.

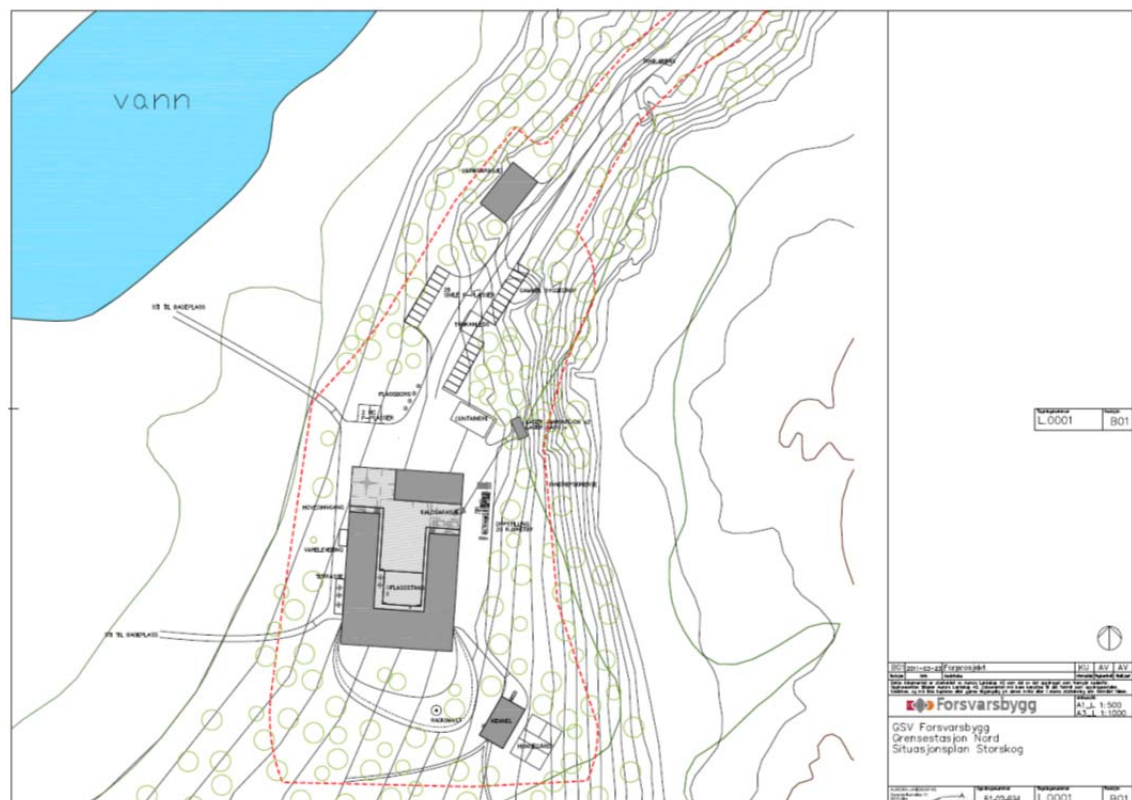
Stasjonen vil ha tilgang til drivstoff som etableres som en del av "basen". Til hele basen vil det bli etablert nødvendig infrastruktur.

Behov	Løsning	Areal
Infrastruktur Forlegning Forpleining Løpende drift + renhold Fritid Operasjoner Lager Varmgarasjering Vedlikehold/Klargjøring	Stasjonsbygning	2493
Carport/Uteoppstilling Forlegning hunder Drivstofforsyning	Frittstående Kennel Eksisterende	80
Patruljehytte Nord Patruljeløype Nord	Ny hytte Ny trasè	120
Sum		2693

Stipulerte arealer er oppgitt i m2
(BTA).

Etablering av ny grensestasjon ved Ulveskardet (GSV grensestasjon nord) innebærer ikke etablering av nytt vakttårn.

Foruten hundegården, etableres heller ikke gjerder i området.

Situasjonsplan fra forprosjekt datert 26.03.11.

2.3 Trafikale forhold

2.3.1 Atkomstveg

Adkomst til anlegget er planlagt fra nord langs en ny adkomstveg. I forprosjektrapport datert 26.03.11 framgår videre at det etableres en kjøreplass langs østfasaden av bygget mot kennelen. Det er kjøreadkomst til garasjer, hundekennel og ammunisjonslager, og adkomst med snumuligheter for buss foran hovedbygget.

2.3.2 Parkering

Langs adkomstvegen planlegges en parkeringsplass med kapasitet for 26 sivile p-plasser.

2 HC plasser er lagt rett imot hovedinngangen. Langs østsiden av bygget er det oppstillingsplass for øvrige kjøretøyer.

2.3.3 Utfartsparkering

Parkeringsplassene langs atkomstvegen vil også kunne benyttes som utfartsparkering for allmenheten så lenge dette ikke er til hinder for Forsvaret.

2.3.4 ATV-trasé

Det vil være behov for å etablere en trasé mellom grensestasjonen og eksisterende «Schengen-trasé» langs grensen. Traséen nyttes helårlig ifm grensevaktjenesten.

Ut fra erfaringer med liknende anlegg, vil traséen bli bygget som en trekonstruksjon/klopp, stedvis med geonett under.

Foto som viser dagens klopp, her langs Langvatnet.

I utgangspunktet er det ikke vurdert som nødvendig at reguleringsplanen omfatter den nye traséen, dvs at en etablering vil kunne behandles som en byggesak. Evt virkninger ved en etablering vil imidlertid bli vurdert som en del av dette planarbeidet.

Følgende alternativer for etablering av en ny trasé har vært vurdert:

- Alternativ 1 – Vestre linje
- Alternativ 2 – Østre linje

Alternativene er vurdert i samråd med Reinbeitedistrikt 1-2-3. Planprosessen har kommet frem til et alternativ som er akseptabel for begge parter. Driftsavtale er inngått mellom Reinbeitedistriktet og Forsvaret v/GSV. Avtalen har som formål å avklare driftsmessige forhold for å unngå konflikt mellom reindriftsinteresser og Forsvaret.

2.3.5 Helikopterlandingsplass

Selv om det pr i dag ikke er avklart om det skal etableres helikopterlandingsplass i tilknytning til grensestasjonen, tas det i planarbeidet høyde for dette.

For en framtidig landingsplattform (LP) gjelder følgende krav i forhold til sikkerhet:

- Selve LP må være 11 x 11 m (betongsokkel).
- LP må ligge minimum 75 m fra ytterkant av nærmeste bygg.
- Rett utenfor hvert hjørne skal det være markeringslys. (må kunne slås av og på)
- Vindpølse som er godt synlig fra helikopter (kan monteres på mast e.l ved selve stasjonen).

Følgende alternativer for plassering av en evt landingsplattform har vært vurdert:

- Alternativ 1 – på fjell øst for stasjonen
- Alternativ 2 – på myr vest for stasjonen

Det legges opp til at inn-/utflyging skjer mot sør, slik at virkningene for fugleliv og naboer minimeres.

2.4 Teknisk infrastruktur

Følgende er i stor grad hentet fra forprosjektrapporten datert 26.03.11.

2.4.1 Kraftforsyning

Det krysser flere 22 kV kraftlinjer i nærheten av planområdet, den nærmeste om lag 300 meter fra planlagt bebyggelse. Stasjonen vil kople seg på via en ny trafo.

2.4.2 Oppvarming

I utgangspunktet er det lagt opp til at bygget hovedsakelig vil bli varmet opp av en varmepumpeløsning med varmekollektorer plassert i borehull i fjell.

2.4.3 Vannforsyning

Det finnes ikke kommunalt vannledningsanlegg i nærheten, og grensestasjonen må derfor sørge for egen vannforsyning.

Stasjonen vil bli forsynt med grunnvann, etter planen fra borehull sørvest for stasjonen.

Dette området er minst utsatt fra eventuell forurensing fra stasjonen og atkomstveien.

2.4.4 Brannvann

På grunn av begrenset tilgang på vann vil det være behov for å sikre vann til utvendig brannsløkkevann og sprinklervann med egne magasin (tanker) som forutsettes nedgravd i bakken utenfor bygget. Det etableres 2 brannvannskummer for tilgang på utvendig sløkkevann.

2.4.5 Spillvann

Det finnes ikke kommunalt spillvannsanlegg i nærheten, og stasjonen må derfor sørge for egen spillvannshåndtering.

Spillvann planlegges ført til sjø i Jarfjordbotn, via pumpestasjon og renseanlegg.

2.4.6 Overvann

Overvann fra veier og plasser ledes ut på terreng der det ligger til rette for det. Øvrig overvann fra området samles opp via sluker og sandfang. Sammen med takvann fra byggene ledes overvannet i eget rør i kryss med hovedveien og slippes ut i terrenget ned mot vatnet.

2.5 Bemanning

Bemanningen som ligger til grunn for beregning av arealbehov er inntil 100 grensejegere på hver stasjon i tillegg til 16 befal. Alle disse har forlegningsplass på stasjonene. I tillegg vil FLO har fast bemanning på kjøkkenet på de nye stasjonene.

2.6 Aktiviteter ved framtidig drift

2.6.1 Helikoptertrafikk

Tradisjonelt sett har GSV hatt tilgang på et militært helikopter fra skvadron 339 i ukedagene. P.t. løser GSV helikopterbehovet ved innleie av sivilt helikopter, med flyvning på dagtid en gang i uken med to landinger. Hvis man får tilgang på militært helikopter er det naturlig å anslå at bruken vil øke noe, men trolig ikke mer enn 5 landinger i uken. I hovedsak vil all flyging foregå i lyse og på dagtid. Landinger i mørket vil kunne være ved utrykninger og forutsetter et militært helikopter med utsjekk på mørkeflyvning. Kveld og natt er dermed usannsynlig i dagens situasjon.

Bruk av helikopter er imidlertid ikke aktuelt før beslutning om etablering av landingsplass er fattet, ref pkt 1.3.5.

2.6.2 Snøscootertrafikk

Lett terreng kjøretøy/vinter (LTK/V) vil i all hovedsak gå på ny trasé rett sørvest fra stasjonen inn til grenselinjen og videre langs eksisterende trasé. Ved forflytning med LTK/V til Korpjell eller Grense Jakobselv er utgangspunktet at scooteren fraktes på henger til henholdsvis Tårnet skole og Vintervollen.

Hyppigheten anslås til å være 15 på dagtid, 2-6 på kveldstid og 0-2 på nattetid. Ved scooterkurs eller utrykninger vil dette tallet kunne øke opp mot at 30 LTK/V kjører ut samtidig.

2.6.3 ATV-trafikk

Lett terreng kjøretøy/sommer (LTK/S) vil oftest benytte ny trasé rett sørvest fra stasjonen inn til grenselinjen og videre langs eksisterende trasé. Med LTK/S er det samtidig mulig å benytte

hovedveien til henholdsvis Tårnet skole og Vintervollen for å komme seg til Korp fjell og Grense Jacobselv. Denne trafikken vil man søke å holde lav da det er mer kosteffektivt å frakte patruljer til disse områdene med hjulkjøretøy.

Hyppigheten anslås til å være 15 på dagtid, 2-6 kveldstid og 0-2 nattestid. Ved kurs eller utrykninger vil dette tallet kunne øke opp mot at 30 LTKIS kjører ut samtidig. 2/3 av trafikken vil normalt gå langs trasé til grenselinjen og 1/3 vil gå ut på offentlig vei.

2.6.4 Biltrafikk

Stasjonen vil ha rundt 20 ansatte som er bosatt utenfor leiren.

Av operative forflytninger vil en kunne forvente rundt 15 turer daglig og av disse vil 10 være på dagtid, 1-3 kveldstid og 0-2 kunne være på nattestid. Administrativt vil det normale være 1-2 leveringer på stasjonen daglig.

2.6.5 Hundehold

Hunder blir benyttet i forbindelse med grensevaktjenesten, som foregår langs grensen og opereres fra vakthytter/OP'er. Pr i dag ser antallet ut til å bli +/- 6 hunder. Trening/lufting vil i hovedsak foregå langs trasè for scooter/ATV.

3. SAMFUNNSMESSIGE VIRKNINGER

I fastsatt planprogram er temaet utdypet slik:

«Som en del av beslutningsgrunnlaget vil det være aktuelt å redegjøre for positive virkninger, både i forhold til storsamfunnet og lokalsamfunnet.

Forsvaret:

Bakgrunnen for prosjektet er basert på ønsker og behov fra GSV knyttet til deres evne til å løse oppdraget fra Forsvarssjefen. Det vil være aktuelt å redegjøre for utbyggingsplanenes betydning for militær bruker og Forsvarsbygg.

Syssetting og kommunal økonomi:

Det vil også være hensiktsmessig å synliggjøre positive effekter (..), bl.a. knyttet til syssetting og kommunal økonomi. Etableringen vil medføre arbeidsplasser både i anleggs- og driftsfasen.»

3.1 Valg av utbyggingsalternativ

Som nevnt i avsnitt 2.1 forutsettes i Grensevaktstudien 2010, bl.a. med bakgrunn i Helhetsplan for Høybuktmoen fra 2008, at seks gamle stasjoner erstattes av to nye, som skal ha ansvar for hver sin halvdel av grensestrekningen i Sør-Varanger.

Stortinget besluttet i 2011 å etablere de to nye stasjonene iht Regjeringens forslag; den ene i Svanvik og den andre ved Storskog.

Som en del av beslutningsunderlaget i forbindelse med Stortingets behandling, ble flere alternativer vurdert mot hverandre i løsningsdokument «Eiendommer, bygg og anlegg» datert 29.04.10.

I forbindelse med å redegjøre for utbyggingsplanenes betydning for militær bruker og Forsvarsbygg, har vi valgt å drøfte forskjellen mellom å fornye dagens struktur og bygge to nye grensestasjoner.

Beskrivelsene nedenfor er basert på vurderingene i Løsningsdokumentet.

3.1.1 Nullalternativet - fornye dagens struktur med seks grensestasjoner

Videreføring av dagens struktur med seks grensestasjoner og oppgradering av disse til en funksjonell standard, er nullalternativet. I følge «Løsningsdokument. Eiendommer, bygg og anlegg» av 29.04.2010 omfatter dette blant annet areal for 100 grensejegere og 16 befal, og hvor de vernepliktige driver kjøkkenet på stasjonene.

Det vil være et betydelig oppgraderingsbehov på teknisk standard for ikke å svekke kvaliteten på grensevakten, da eksisterende grensestasjoner er mangelfulle både når det gjelder teknisk og funksjonell standard.

Kvaliteten på grensevakttjenesten er viktig for at Norge skal kunne etterleve internasjonale avtaler, først og fremst Schengenavtalen, men også grenseavtalen med Russland. GSV fikk etter Schengen påpakninger i 2005:

«...Both authorities, National Police and the Border Guard Company should work on a better integration on intelligence, data flow and use of financial resources..”.

Et nullalternativ må også etablere mer robuste analysemiljøer på grenselinjen for å være bedre i stand til å utarbeide trusselvurderinger i samarbeid med politiet.

For militær bruker

Styrking av Forsvarets grensevakt følger av samarbeidet med Russland, og Norges Schengenforpliktelser. I Løsningsdokumentet beskrives betydningen av nullalternativet for den militære bruker slik:

«Dagens grensestasjoner byr grensejegere og befal vanskelige arbeidsforhold i form av trange og lite hensiktsmessige lokaler. Fornyng vil bringe bygningsmassen opp på et bra nivå rent teknisk. Analysen av de operative forhold, gjennomført av GSV, viser at 0-alternativet skårer høy på tilstedeværende, lokalkunnskap og publikumskontakt, fordi det er mange stasjoner langs grensa. Den spredte strukturen gir et dårligere faglig miljø og tilsvarende svakere nivå på analysearbeid. Den spredte strukturen gir også mindre fleksibilitet i bruk av ressurser, først og fremst befal. Den største mangelen ved alternativet det store kontrollspennet.

Det forutsettes at grensevaktens behov skal dekkes gjennom interimløsninger og driften i store trekk skal være uforandret i byggetiden. Hver stasjon må imidlertid flytte til midlertidig rigg før ombygging og tilbake til stasjonen etterpå».

De operative egenskapene knyttet til nullalternativet - slik de fremstilles i Løsningsdokumentet - oppsummeres i kap. 4.

For Forsvarsbygg

I Løsningsdokumentet omtales også nullalternativets betydning for Forsvarsbygg.

Hovedpunktene er:

- Kostnadskrevende rehabilitering for tekniske installasjoner
- Etasjehøyde begrenser fremføring av ventilasjon
- Etablering og drift av mobil rigg for midlertidige grensestasjoner og innkvartering av personell i byggeperiodene
- Klima-/logistikkutfordringer med vinterstengte veger til stasjonene på Grense Jakobselv og Korp fjell
- Drift og vedlikehold av 6 eldre bygg er mindre effektivt enn 2 nye; Høyere pris per m², bl.a. på grunn av reisekostnader

For samfunnet

Nullalternativet kan innebære oppdrag til lokalt næringsliv knyttet til oppgradering og vedlikehold av de gamle stasjonene. Dette vil gi positive ringvirkninger for kommunen.

3.1.2 Utbyggingsalternativet - to nye grensestasjoner

Forsvarets Grensevaktstudie 2010 og regjeringens dokument «Nye byggesteiner i nord – neste trinn i regjeringens Nordområdestrategi» (12.03.2009) gir en ytterligere forankring på hvordan grensevakttjenesten skal innrettes.

«...det er regjeringens målsetting å effektivisere og forbedre grensevakten. I den forbindelse er det foreslått å erstatte dagens seks grensestasjoner med to større grensestasjoner som dekker hver sin halvdel av grensestrekningen i Sør-Varanger. Det innebærer å bygge to nye grensestasjoner».

Tiltaket vil bidra til effektivisering av grensevaktordningen. Seks av de eksisterende stasjonene skal erstattes med to nye og tidsriktige stasjoner som i langt større grad imøtekommer Forsvarets behov i dag. De nye stasjonene skal etableres i Svanvik og ved Storskog. De gamle

stasjonene har ikke tilfredsstillende funksjonalitet og bærer preg av vedlikeholdsetterslep og dårlig tilstand. Stasjonene skal rives eller avhendes, men unntak av den på Korpjell hvor deler av stasjonen stenges av og deler brukes som observasjonspost.

Ingen av de planlagte nye stasjonene ligger i regulert område. I kommuneplanens arealdel ligger grensestasjonen i sør i et område definert som «annet byggeområde» som omfatter militære bygg og anlegg. Grensestasjonen i nord ligger i et landbruks-, natur- og friluftsområde. Derav denne reguleringsplan med konsekvensutredning.

For militær bruker

Også for utbyggingsalternativet beskriver Løsningsdokumentet hvilke konsekvenser man ser for militære bruker. I hovedtrekk er dette at:

- I motsetning til dagens stasjoner som byr grensejegere og befal vanskelige arbeidsforhold i form av små, trange og lite hensiktsmessige lokaler, vil de nye stasjonene være optimale og tilpasset framtidens grensevakt.
- Operative egenskaper er bedre enn nullalternativet, men ett svakt punkt er publikumskontakt
- Større faglige miljø ved to stasjoner vs. seks.
- Kontrollspennet (dvs. befalets muligheter til å ha kontroll på ledelse, sikkerhet for mannskaper og befal, samt operativ kompetanse) er bedre avstemt mellom mannskaper og området som skal kontrolleres.

For Forsvarsbygg

De nye stasjonene bygges etter dagens standard hva gjelder livssyklus-kostnader, noe som innebærer lavere fremtidige drifts- og vedlikeholdskostnader. Forsvarsbygg vil få mer effektiv drift knyttet til vedlikehold med å redusere fra seks til to lokasjoner.

For samfunnet

Utbyggingsalternativet kan innebære oppdrag til lokalt næringsliv knyttet til ombygging eller fjerning av eksisterende (overflødig) bygningsmasse samt bygging av nye stasjoner. Dette vil gi positive ringvirkninger for kommunen.

3.1.3 Konklusjon

Bl.a. ut fra ovennevnte besluttet altså Stortinget i 2011 å etablere de to nye stasjonene iht Regjeringens forslag; den ene i Svanvik og den andre ved Storskog.

Når det gjelder begrunnelsen for valg av lokaliteter for de to nye grensestasjonene, vises det til en nærmere redegjørelse i planbeskrivelsen.

3.2 Sysselsetting

Gitt at utbyggingsalternativet velges, vil utbyggingsfasen innebære bygging av ca. 2.700 m² bygg med tilhørende infrastruktur. Basert på erfaringstall vil byggeperioden kreve disipliner som maskinentreprenører, byggetekniske arbeider og ulike tekniske installasjoner. Disse er inne i prosjektet i ulike faser, og totalt sett antas det at utbyggingen sysselsetter 10 personer i byggeperioden på 15-18 måneder, dvs. rundt **12-15 årsverk**.

I tillegg kommer sysselsetting hos byggherre, arkitekter, prosjektering og byggeledelse. Disse er ikke inkludert i skissert antall årsverk.

I driftsfasen er det beregnet til sammen **20 ansatte** fordelt på befal, ansatte i FLO og sivilt ansatte. I tillegg kommer vernepliktige og grensejegere.

Syssetningen i driftsfasen vil ikke endre seg fra dagens bemanning, og det legges til grunn at forskjellen mellom nullalternativet og utbyggingsalternativet er null.

3.3 Kommunal økonomi

For beregning av kommunale inntekter som følge av tiltaket, inngår normalt gjennomsnittlig skatt til kommunen på inntekt og formue per syssetatt, pluss eiendomsskatt.

3.3.1 Eiendomsskatt

Sør-Varanger kommune opplyser i e-post av 20.02.2013 at det i dag ikke betales eiendomsskatt for denne typen bygg (dvs. Forsvarets grensestasjoner) i kommunen. Det vil si at utbyggingsalternativet ikke innebærer endringer i eiendomsskatteinntekter for kommunen.

3.3.2 Skatteinntekter i utbyggings- og driftsfasen

Kostra-tall fra Statistisk sentralbyrå viser kommunens frie inntekter i 2010 og 2011. Tallene regnes ut etter en rekke faktorer og forhold. Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør ca. 75 % av kommunesektorens samlede inntekter og kan disponeres fritt - uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Inntektssystemet skal utjevne økonomiske forskjeller og sikre et mest mulig likeverdig tjenestetilbud i landet. Kommunens øvrige inntekter består av (øremerkede) tilskudd, gebyrer og momskompensasjon. Det gjøres flere endringer gjennom året (salderinger, revisjon og nysaldering).

Finansielle nøkkeltall og adm., styring og fellesutgifter - nivå 3. Sør-Varanger kommune (tall i 1000-kroner)	2010	2011
Frie inntekter	421 782	488 499
<i>Herav</i>		
<i>Skatt på inntekt og formue, inkludert naturressursskatt</i>	<i>221 811</i>	<i>213 897</i>
<i>Statlig rammeoverføring</i>	<i>199 971</i>	<i>274 602</i>

Frie inntekter for Sør-Varanger kommune i 2012 er anslått til 515 040 000 kroner¹ og er en vekst fra 2011 til 2012 på 3,9 prosent. I samme periode er det anslått gjennomsnittlig vekst på 4,7 prosent for hele landet. Veksten i frie inntekter er regnet fra inntektsnivået i revidert nasjonalbudsjett året før budsjettåret. Det presiseres at det angitte nivået på frie inntekter er et anslag.

Det samlede rammetilskuddet i 2012 framkommer da slik (samme referanse som over):

Anslag skatteinntekter for Sør-Varanger kommune	223 437 000
+ Rammetilskudd	291 603 000
= Anslag frie inntekter 2012 for Sør-Varanger kommune	515 040 000

Endringen i frie inntekter fra 2011 (faktisk) til 2012 (anslag) er en nominell økning på 5,4%.

¹ Ref. <http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/kampanjer/grontheft/frie-inntekter-2012/finnmark/sor-varanger.html?id=660062>

Kontraktsform for oppdraget med bygging av nye stasjoner, kan ha betydning for hvilke lokale ringvirkninger byggefasen gir. Dersom oppdraget går til en entreprenør fra en annen kommune eller landsdel, kan denne pendle nødvendig arbeidskraft inn for oppdraget. Da kan store deler av de sysselsatte skatte til andre kommuner. Sør-Varanger kommune vil få en del konsumvirkninger fra innpendlet arbeidskraft, i tillegg til kjøp av varer og tjenester (som transport, innkvartering og bevertning).

Jo større grad av lokalt kjøpte varer og tjenester – f.eks. i form av underentrepriser – jo større lokal sysselsettingseffekt får tiltaket.

For å si noe om **skattemessig effekt** av utbyggingsalternativet, brukes anslag over skatteinntekter ganget med sysselsettingsvirkning. Dersom tiltaket fører til at ny sysselsetting er tilflytting til kommunen, vil dette potensielt også kunne utløse økt statlig rammetilskudd.

Iflg. SSB er total folkemengde i Sør-Varanger kommune 9.826 personer i 2010 og 9.860 personer i 2011. Folketallet er svært stabilt.

Antall yrkesaktive med bosted i kommunen, var per 2011 på 5.304 personer. Sør-Varanger kommune har netto innpendling av arbeidskraft, og det er 5.386 personer som er registrert med kommunen som arbeidssted.

Skatteinntekter til Sør-Varanger kommune er i Statsbudsjettet for 2012 anslått til 42.126 kroner per yrkesaktive.

Dersom **utbyggingsfasen** representerer ny sysselsetting, vil kommunens inntektsside styrkes med mellom 506. - 632.000 kroner. Anslaget er beregnet sysselsettingseffekt (12-15 årsverk) ganget med gjennomsnittlig skatteinntekt til kommunen per bofaste sysselsatt.

I tillegg kommer sysselsetting hos byggherre, arkitekt og prosjekterende, ringvirkninger av lokale vare- og tjenestekjøp, samt konsumvirkninger.

Sysselsetting i **driftsfasen** vil ikke endres i fra dagens situasjon hva gjelder forholdet mellom antall soldater og befal. Befal og sivilt ansatte er som hovedregel bofast sysselsetting, dvs. at de (allerede) skatter til Sør-Varanger kommune.

4. KONSEKVENSENEs OMFANG OG BETYDNING

De operative egenskapene ved nullalternativet, er i Løsningsdokumentet vurdert som dårligere enn alternativ 1a/b (tilsvarer utbyggingsalternativet) når det gjelder kontrollspenn, dvs. befalets muligheter til å ha kontroll på ledelse, sikkerhet for mannskaper og befal, samt operativ kompetanse.

Selv om den økonomiske forskjellen fra nullalternativet til alternativ 1a/b ikke er stor på investeringssiden, er nullalternativet antatt mer ressurskrevende fordi standardheving innebærer kostnader over flere år til planlegging, prosjektering og byggeledelse. Videre vil en spredt struktur innebære høyere kostnader i driftsfasen.

Nye grensestasjoner forventes å heve status for selve tjenesten og bidra til økt rekruttering til GSV. Gjennom dette oppnås en styrking av Forsvarets posisjon i Sør-Varanger som en viktig aktør i lokalsamfunnet.

Utbyggingsalternativet vurderes som bedre enn nullalternativet fordi:

- Militær brukes behov ivaretas på en bedre måte enn i de øvrige alternativene.
- Nybygg av grensestasjoner øker funksjonalitet og bedrer arbeidsbetingelsene for Forsvarsbygg
- Løsningsdokumentet dokumenterer best lønnsomhet i utbyggingsalternativet (netto nåverdiberegninger)
- Utbyggingen kan gi positive økonomiske ringvirkninger lokalt i utbyggingsfasen, potensielt mellom 506. - 632.000 kroner.

5. AVBØTENDE TILTAK / PLANPREMISSER

Det er ikke identifisert behov for avbøtende tiltak.

6. GRUNNLAGSMATERIALE

- «Løsningsdokument. Eiendommer, bygg og anlegg», Forsvarsbygg 29.04.2010
- Fastsatt planprogram datert 24.01.13, Multiconsult AS
- Statistisk sentralbyrå og KOSTRA
- «Regulativ for kommunale gebyr» i Sør-Varanger kommune, gjeldende fra 01.01.2013
- <http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/kampanjer/grontheft/frie-inntekter-2012/finnmark/sor-varanger.html?id=660062>